

ÅRSPLAN

2018 -2019

1. Innledning.

Hvorfor har vi årsplan

Kunnskapsdepartementet har, med hjemmel i Lov om barnehager § 2, fastsatt forskrift om rammeplan for barnehagen. Rammeplanen gir retningslinjer for barnehagens verdigrunnlag, innhold og oppgaver. Barnehagens særegenhet som pedagogisk virksomhet blir understreket i rammeplanen. Den enkelte barnehages arbeid skal konkretiseres og nedfelles i en årsplan.

Hva er en årsplan

En årsplan er et arbeidsredskap for barnehagens personale, for å styre virksomheten bevisst og uttalt retning. Årsplanen skal være et utgangspunkt for foreldrenes mulighet til å kunne påvirke innholdet i barnehagen. Skal gi grunnlag for kommunens tilsyn med barnehagen. Skal gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til eier, politikere, kommunen, barnehagens samarbeidspartnere, og andre interesserte.

Rammer for barnehagedriften

- * Lov om barnehager
- * Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver
- * Vedtekter for barnehagen
- * Kommunal plan for sammenheng barnehage, hjem og skole
- * Kommunal plan for språkstimulering og språkmiljø i barnehagene
- * Kommunal plan for samarbeid barnehage/kirke
- * Kommunal kompetanseplan

2. Barnehagens formål, verdigrunnlag og oppgaver

Formål

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og utdanning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arbeid og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene. (Lov om barnehager § 1)

Barnehagens visjon

«Du må være den du er, lek og lær»

Denne bygger på den gamle visjonen vår:

Lek og læring hånd i hånd

Kunnskap og et vennskapsbånd

Her hos oss blir alle sett,

Stemmen din har og sin rett

Lek og barns medvirkning skal ligge til grunn for alt vi gjør i barnehagen.

Hva betyr denne visjonen for oss.

Visjonen er ikke bare ord, men ordene i visjonen sier noe om vårt verdigrunnlag, vår filosofi og våre tanker bak det vi gjør. Vi tenker at når barn leker, så lærer de, dette i samhandling med andre barn. Barn trenger kunnskap og læring, men like viktig er det å ha venner. Det å knytte vennskapsbånd er viktig i forhold til barns sosiale utvikling. Vi jobber for at hvert enkelt barn skal bli sett, og bli tatt på alvor uansett bakgrunn. Hvert enkelt individ skal få lov til å uttrykke seg, og det skal tas på alvor. Vi skal være lyttende voksne, som ser det enkelte barn, og bruker tid sammen med barna. Det er viktig at alle får være akkurat den man er, det skal vi ha respekt for.

Årsplan 2018 -2019

Barns medvirkning

Barns rett til ytringsfrihet skal ivaretas, og deres medvirkning må integreres i arbeidet med barnehagens innholds områder. Å ta barns medvirkning på alvor forutsetter god kommunikasjon mellom barna og personalet og mellom personalet og foreldrene.

Slik jobber vi med medvirkning

Vi er tilstedeværende og lyttende voksne, som tar barn på alvor. Barna får være deltagende i egen hverdag. Vi jobber med praksisfortellinger i personalgruppen, for å bevisstgjøre oss på hvordan vi lar barns medvirkning komme til syne i hverdagen. Ulike prosjekter i forbindelse med satsningsområdet vårt «springer» ut fra hva barna er opptatt av. Les mer om dette under satsningsområdet vårt.

Barnehagens eget verdigrunnlag/pedagogiske plattform

I vår barnehage er vi opptatt av at hvert barn er en personlighet, og vi ønsker at det skal få utvikle seg og ta i bruk sine evner og anlegg så langt barnehagen har mulighet til det. Det må skapes en fortrolig atmosfære i barnehagen, slik at barna føler seg trygge og aksepterte. De må bli gitt anledning til å utvikle nærhet og vennskap med andre barn og voksne. Humor og glede skal prege dagen i barnehagen. Vi ønsker å bidra til å skape trygge, glade, kreative og tolerante barn. Barna skal i løpet av tiden i barnehagen vår, oppleve progresjon i sin utvikling og sine ferdigheter. Gjennom barnehagens tilbud skal barna sikres utfordringer etter alder og modenhet. De skal oppleve mestring og mulighet til å «strekke» seg gjennom meningsfulle aktiviteter. Derfor har barnehagen aldersindelte avdelinger så langt det er mulig.

For at vi skal sikre at alle barn skal få en stimulerende og trygg oppvekst, må vi i barnehagen samarbeide tett med barnas foreldre. Den kompetansen foreldrene har om sine barn er unike og viktige for barnehagen å ta del i. Sammen skal vi samarbeide til det beste for barna.

Omsorg og danning

Vi tenker danning først og fremst er en prosess som skjer i møte mellom mennesker. I barnehagen møtes små og store mennesker. Her møtes folk med ulik bakgrunn, kultur, religion, og utdanning.

Danning er en livslang prosess som blant annet handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåte. Barn må få utfordringer, muligheter til å utvikle kunnskaper og ferdigheter og støtte for å handle omsorgsfullt og gjøre etiske begrunnende valg. Gjennom danning legges grunnlaget for barnets allsidige utvikling.

Slik jobber vi med omsorg og danning.

Vi jobber mye med ulike sosialiseringprosesser i barnegruppene. I samtaler med barna utvikler vi det enkelte barns evne til å reflektere over ting. Vi bevisstgjør på hva enkelte handlinger, og måten og væren på gjør med oss som mennesker. «God omsorg styrker barns forutsetninger for å utvikle tillit til seg selv og andre. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. (Rammeplanen) De voksne i barnehagen skal være gode rollemodeller og det jobbes bevisst med hvordan vi uttrykker oss sammen med barna og ovenfor andre voksne. Les mer om temaet under «Grønne og røde tanker».

Likestilling

Likestilling mellom kjønnene skal gjenspeiles i barnehagens pedagogikk. Vi har som mål å oppdra barn til å møte og skape et likestilt samfunn. Vi bygger vår virksomhet på prinsippet om likestilling mellom de to kjønn. Gutter og jenter skal ha like muligheter til å bli sett og hørt, og oppmuntres til å delta i felleskap i alle aktiviteter i barnehagen. Personalet må reflektere over sine egne holdninger og samfunnets forventninger til gutter og jenter.

Slik jobber vi med likestilling

Vi jobber med at alle kan delta aktivt på det som skjer i barnehagen, og at det ikke er noe som skiller gutter og jenter hverken i forhold til å mestre, eller aktiviteter de kan delta i.

Lek

Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfulle opplevelser og aktiviteter i trygge og samtidig utfordrende omgivelser.

(Barnehageloven § 2 Barnehagens innhold)

I vår barnehage legger vi stor vekt på hvor viktig det er for barn å leke. Det er grunnlaget for alt vi holder på med. Leken er utgangspunktet uansett hvilket satsningsområde vi har.

Lek

Leken har en sentral plass i barnas liv. Å leke er å kunne forandre verden til noe annet, lek er på «på lat» og for moro. Gjennom leken skjer en allsidig utvikling for barnet. Det å leke er faktisk det beste barn vet, og derfor legger vi stor vekt på lek i barnehagen. I leken trenger og utvikler barn fysiske/motoriske ferdigheter så vel som sosiale og språklige. Å utvikle barn til gode lekepartnere, vil også bety at de får utviklet sin sosiale kompetanse.

Frileken

Er den leken barna selv setter i gang. Den er i vesentlig grad fri for styring fra de voksne. Det kan være rollelek, som for eksempel mor/far og barn i dukkekroken, eller at de leker butikk osv. Det kan også være å bygge med byggeklosser, togskiner, biler og annet konstruksjonsmateriale. Følelsesmessige problemer og bearbeiding av både gode og vonde erfaringer finner uttrykk gjennom leken. Frileken er den leken som best kan utvikle fantasi, forskningstrang, samarbeidsevne, lyst og glede til å skape noe sammen.

Slik jobber vi med lek

Vi er bevisste på at barn trenger å leke. Der hvor det er behov så er den voksne en støttespiller til å bidra til at leken utvikler seg. Vi jobber med at alle skal ha noen å leke med og at leken skal gi positive opplevelser for det enkelte barn.

Astrid Lindgren oppsummerer det fint, synes vi:

«Jeg skulle ønske dagens barn lekte mer enn de gjør, for den som leker som liten får en rikdom inni seg som man kan øse av hele livet. Man bygger opp en varm, hyggelig verden inni seg. En verden som gir styrke om livet blir vanskelig. Et sted man kan ty til i motgang og sorg».(Astrid Lindgren)

Læring uformell og formell.

Uformell læring, dette skjer mer spontant, den er knyttet mer til umiddelbare og ikke planlagte situasjoner, som samspill mellom voksne/barn under måltider og i lek. I samspill med andre utvikler de evnen til kommunikasjon, empati, åpenhet for andre og omsorg. Denne formen for læring er kanskje den viktigste form for læring for barnehagebarn.

Formell læring her er det en organisert ramme, der det er åpenbart hva som er hensikten med aktiviteten. Samlingsstund, gruppearbeid, temaarbeid er eksempler på dette.

Slik jobber vi med uformell og formell læring

I hverdagsaktiviteter kan det også skje uformell læring, som da barn lærer å kle på seg, knytte skolisser og lignende. Samlingsstund kan inneholde mye formell læring. Det kan være eventyrstund hvor man beveger seg inn i fantasiens mange muligheter, og vi kan legge vekt på temaarbeid. Sanger, rim og regler samt årets gang er også aktuelle innslag. Samlingsstund varierer ofte både i innhold og lengde tilpasset barnets alder. En god del ustrukturert læring

Årsplan 2018 -2019

følger også med som for eksempel, barna skal være stille, sitte i ro, lytte til andre, ta ordet, snakke en av gangen, respektere andre, oppleve felleskap, trene opp barnas evne til å uttrykke seg, og rett og slett ha en hyggelig stund sammen.

Dette er også en fin arena for å samtale med hverandre. Vi har en fast mal som vi bruker i samlingene, vi startet alltid med sangen; «God morgen alle sammen» etterfulgt av opprop av barna. F.eks. ser vi på hvilken dag og måned det er. I tillegg så legger den enkelte til elementer tilknyttet årstidene.

Sosial kompetanse

Sosial kompetanse utvikles ved den daglige kontakten barna har med andre barn/voksne. Det å lære seg ulike koder for hvordan man samhandler med andre er noe av det mest grunnleggende og det viktigste i barnas liv. Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi.

Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt felleskap.

(Barnehageloven § Barnehagens innhold)

I vår barnehage bruker vi ulike verktøy, som bl.a. «steg for steg» og «Grønne og røde tanker» i forhold til å utvikle barns sosiale kompetanse.

Sosial kompetanse skal være et tema som skal gå igjen i det daglige arbeidet vi gjør, og vi vil at:

«ALLE skal ha en venn». Det er noe som er viktig for oss, og som vi jobber mye med. Denne kompetansen uttrykkes og tilegnes av barn i samspill med hverandre og med voksne. Den gjenspeiles i barns evne til å ta initiativ og til å opprettholde vennskap.

Mangfold

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at de finnes mange måter å tenke, handle og leve på. Samtidig skal barnehagen gi felles erfaringer og synliggjøre verdien av fellesskap. (Rammeplan for barnehagen) Vårt motto er: «Du må være den du er»

Mobbing

Barn må støttes til å undre seg og stille spørsmål. De må oppmuntres aktivt til å gi uttrykk for sine tanker og meninger og møte anerkjennelse for sine uttrykk. Der hvor barns selvfølelse krenkes, ligger kimen til hensynsløshet, mobbing og manglende empati. (*Rammeplanen*) Horten kommune har utarbeidet en handlingsplan mot mobbing. Ut fra den planen har vår barnehage laget vår handlingsplan mot mobbing som vi jobber ut fra. Vi tar mobbing på alvor og ønsker og forebygge det på en god måte i samarbeid med foresatte.

Språklig kompetanse/ språk og språkmiljø.

Et godt språkmiljø er med på å fremme barns språkkompetanse. Man skal legge til rette for en god språkutvikling for alle barn. Vi gir også barna erfaring med skriftspråket i barnehagen. Personalet må være gode språkmodeller verbalt og nonverbalt.

Slik jobber vi med språklig kompetanse/språk og språkmiljø.

I vår barnehage tenker vi at barnets egen nysgjerrighet og engasjement er den viktigste drivkraften bak språkutvikling. Det å lytte, utvikler fantasi og indre bilder. Erfaringer gjør det mulig for barnet å oppfatte mer av innholdet i lesetekstene de møter senere. Vårt mål er her at: Barna får utvikle et rikt og variert talespråk som gjør dem i stand til å uttrykke sine tanker og følelser. Barna blir kjent med motsetninger, sulten/mett, preposisjoner over/under. At barna får et forhold til tekst som kilde til kunnskap og estetiske opplevelser. Barna deltar aktivt i samtaler med andre barn og voksne. Dette skjer bl.a. i samlingsstunder, i lek, ved måltider og i konfliktsituasjoner, der barna oppfordres og støttes til å sette ord på egne følelser. Vi leker med språket ved å lære rim, regler, vitser og sanger. Vi skriver navn på plasser, skuffer, permer etc., slik at barna etterhvert kjenner igjen ordbildet. Bøker er til enhver tid tilgjengelig og det settes av tid til å lese for barna. Vi har også ulike pedagogiske verktøy i arbeidet med å utvikle den språklige kompetansen; «snakkepakken» og «språklek». Dette er verktøy hvor det bl.a. er konkreter knyttet til det som blir snakket om. Barnehagen har et eget mediatek/bibliotek. For å øke personalets kunnskap på dette området jobber vi med et utviklingsopplegg som heter «språkløyper» se pkt. 5. Når vi skal jobbe med årets satsningsområdet, skal det også legges vekt på fagområdet; «språk, tekst og kommunikasjon». Se pkt. 3.

Årsplan 2018 -2019

Grønne tanker – glade barn:

Måten barn lærer seg å forholde seg til følelseslivet på, danner grunnlaget for hvordan man som voksen forholder seg til følelser. Barnehagebarn lærer av det som skjer i barnehagen, både det som er planlagt og det som oppstår underveis, «Grønne tanker – glade barn» kan brukes både som metode for planlagt tematisering av tanker og følelser i samlingsstund med alle barn, og som en metode for refleksjon, forståelse og bearbeidelse med utgangspunkt i hverdagshendelser.

Tenkebamsene Grønn og Rød skal hjelpe barn til å lære seg å forholde seg konstruktivt til egne tanker. Tanker som skaper vansker, kalles røde tanker. Tanker som skaper glede, trivsel og trygghet kalles grønne tanker. Bamsene «Grønn og Rød» kan lekes med, brukes som påminnere og være konkrete hjelpemidler.

Vi bruker dette verktøyet i barnehagen på alle avdelinger, og tilpasser det til aldersgruppen som det presenteres for. I barnehagen bruker vi programmet «Grønne tanker – glade barn» for å hjelpe barna til å utvikle et godt språk for følelser, og for kommunikasjon også om sterke følelser og vanskelige situasjoner. Materiellet brukes i samlingsstunder, samtaler, lesestunder og i lek med barna, gruppevis og én-til-én. Barna lærer om følelser og «røde og grønne tanker» og blir kjent med tenkebamsene Rød og Grønn. Barna øver på å gi seg selv og hverandre støtte og trøst når noe blir litt vanskelig eller skummelt, og på følelshåndtering.

Livsmestring og Helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen.

Vi vil at vår barnehage skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, felleskap og vennskap. Barna får støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Barnehagen vår er en arena for daglig fysisk aktivitet som fremmer barnas bevegelsesglede, og motoriske kompetanse. Måltider og matlaging i barnehagen gir barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.

Fysisk aktivitet:

Barnehagen er med på kommunens prosjekt «HOPP». (Se link under Horten kommunes hjemmeside.)

Kropp, bevegelse, mat og helse. I løpet av småbarns alder tilegner barn seg grunnleggende vaner og handlingsmønstre, og de kan vare livet ut. «Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse.» (Rammeplan) Barnehagen skal gjennom sitt arbeid bidra til at barna får gode erfaringer, og opplevelse av mestring.

I vår barnehage jobber vi med fysisk aktivitet på følgende måter:

Vi planlegger hverdagen slik at det finnes organiserte og ikke organiserte aktiviteter som fremmer fysisk aktivitet. Felles for alle er bruk av turnhallen som vi leier en dag i uka, en arena for fysisk aktivitet. Her er det tilrettelagte aktiviteter til den enkelte aldersgruppe, og målet er at hvert barn skal oppleve mestring, men også møte utfordringer til å ha noe å strekke seg etter. Vi har egne «Hopp-dager», der hele dagen er fylt med ulike fysiske aktiviteter. Dette er alle avdelinger med på, ca. tre ganger pr. semester.

Småbarns avdeling (hvitveisen): Starter opp med små turer, først til de aller nærmeste naturområdene, til skogen, så er målene blåveissletta og tømmerletta innen året er omme.

Storebarn (blåveisen/gullstjerna): Uten vogn, turer til bjørnestien – tømmerletta- parken i byen – bassenglokket – festningen- 1000 års eika. Turer i skog skal bidra til å videreutvikle barnets kroppsbeherskelse, grovmotorikk, og gi allsidige og varierte bevegelser og utfordringer.

Vi bruker aktivt natur og nærmiljø i arbeidet med barns fysiske aktivitet. Alle avdelinger er på faste turer hver uke. I løpet av hverdagene foregår det aktiviteter inne og ute i barnehagen som fremmer kropp, bevegelse og helse. (eks: sangleker, regelleker som haien kommer o.s.v.)

Barnehagen som kulturarena.

Barnehagen skal formidle verdier, kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap.

(Barnehageloven § 2 barnehagens innhold)

Årsplan 2018 -2019

Vår barnehage har sine egne tradisjoner, og måter å markere merkedager på:

Desember: Krybbevandring i Sentrumkirken,(skolestartere) Grøt fest,

Lucia. (For skolestartere, de besøker Brårudåsen)

Mars: Pyjamas fest (For barna)

April: Påskevandring i Sentrum kirken. (Skolestartere)

Påskefrokost i barnehagen for foresatte og søsken.

Mai: Forberedelser 17.mai. Barnehagetog i byen.

Vår dag: En kveld på våren hvor barn og foresatte inviteres til barnehagen. Vi dokumenterer det vi har gjort i løpet av året.

Juni: Sommerfest i regi av S.U. i barnehagen.

Pinsegudstjeneste i Horten kirke for de eldste i barnehagen

Oktober: Høstfrokost i barnehagen, for foresatte og søsken.

Fagområdene

I følge « Rammeplanen for barnehager» skal alle barnehagebarn i løpet av året få erfaring med de syv fagområdene. De skal knyttes til både formelle og uformelle lærings situasjoner.

Målet med rammeplanen er å gi styrer, pedagogiske ledere og det øvrige personalet en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring, og vurdering av barnehagens virksomhet. Rammeplanen gir også informasjon til foreldre, eier, og tilsynsmyndighet.

- *Kommunikasjon, språk og tekst.*
- *Kropp, bevegelse, mat og helse*
- *Kunst, kultur og kreativitet*
- *Natur, miljø og teknologi*
- *Antall rom og form*
- *Etikk, religion og filosofi*
- *Nærmiljø og samfunn*

Årsplan 2018 -2019

Hvert fagområde dekker et vidt læringsfelt. Fagområdene vil sjelden opptre isolert. Flere områder vil ofte være representert samtidig i et temaopplegg og i forbindelse med hverdagsaktiviteter, og turer i nærmiljøet. I et sosialt samspill i lek og hverdagsaktiviteter skjer ofte en spontan kommunikasjon knyttet til fagområdene. Alle barn får rike, felles opplevelser og del i kunnskaper på mange områder. Der er en forutsetning for at det skal bli god lek og et godt samspill mellom barna. Under hvert fagområde er det formulert mål for arbeidet for å fremme barns utvikling og læring og presisering av personalets ansvar. Målene som retter seg mot barnas opplevelser og læring, er formulert som prosessmål. Det er selve læringsområde og arbeidsmåtene barna skal bli kjent med. Arbeidet med fagområdene, tilpasses barnas alder, interesser, barnegruppens sammensetning og øvrige forutsetninger. Lærestoff og organisering må legges til rette med tanke på barns ulike behov. Alle skal få like muligheter til å møte utfordringer som svarer til deres utviklingsnivå. Hvordan fagområdene blir tilpasset det enkelte barn og gruppens interesser og det lokale samfunn, avgjøres i den enkelte barnehage og nedfelles i barnehagens årsplan.

Noen av fagområdene vil vi si litt ekstra om:

Kommunikasjon, språk og tekst: Vi legger stor vekt på at barn skal bli glad i bøker, og legger større vekt på noen bøker i forbindelse med satsningsområdet vårt. Skolestarterne har en egen bokkasse. De samme bøkene som ligger i den kassa møter de også igjen på skolen. Vi skal dette året jobbe ekstra mye med hverdagssamtalen.

Kropp, bevegelse, mat og helse: Her vil vi trekke fram at vi er med på Horten kommunes «Hopp prosjekt». Vi jobber for at barna skal få en god psykisk og fysisk helse. Vi er bevisste på hva vi serverer av mat i barnehagen, og vi er bevisste i forhold til å holde barna fysisk aktive. Vi leier bl.a. turnhall en dag i uka og har daglige fysiske aktiviteter hele året, både ute og inne.

Natur, miljø og teknikk: Vi jobber med å få både barn og voksne til å bli bevisst på viktigheten av et bærekraftig miljø. Det gjør vi på mange måter, bl.a. er barna i vår barnehage «Miljøagenter». Vi har vår egen «miljøelg». (du ser den ute på uteområdet vårt) og vi sorterer søppelet i egne bokser, plukker søppel på tur, panter flasker o.s.v.

3. Hovedsatsningsområde for 2018 -2019

I vår barnehage vil vi i kommende barnehageår jobbe med satsningsområde:

Identitet – kunsten å undre seg alene og sammen

Med fokus på fagområdet: Språk, tekst og kommunikasjon.

Hvordan vi uttrykker oss, blir forstått og anerkjent for det vi sier, har betydning for hvordan vi opplever oss selv. Vår identitet er knyttet til hvem vi er, og hvordan vi oppfatter oss selv. Samtidig handler vår opplevelse av hvem vi er mye om hvordan vi oppfatter at andre ser oss. Vi kan si at enkeltmenneske i stor grad er et produkt av sine relasjoner til andre mennesker. Vår identitet er ikke gitt en gang for alle. Den gjenskapes, omformes og utvikles i takt med våre erfaringer med omverdenen og er en kontinuerlig prosess livet gjennom. Et godt selvbilde er en «grunnutrustning» når man møter nye situasjoner i livet. (*Gro Svolsbru*)

Mål:

Gjennom ulike, små og store prosjekter har vi undret oss sammen og blitt bedre kjent med vår identitet.

Delmål:

Personalet skal utvikle sin kompetanse, innhente kunnskap og ha lik forståelse i forhold til barns medvirkning, og gjøre hverandre gode i forhold til dette.

Hvordan jobbe for å nå målet:

Vi skal jobbe med dette ut fra hver enkelt avdelings aldersnivå. Det er en selvfølge for oss at *barns medvirkning* skal prege satsningsområdet, så derfor vil «Veien bli til mens vi går». Det vil bl.a. si at vi kan ikke og vil ikke allerede nå sette opp alle planer og prosjekter. Det krever at de voksne er delaktige, fanger opp hva barna er opptatt av og er med på å drive prosjekter fremover sammen med barna. Vi vil gi barna rom for og tid til å undre seg over ting både alene og sammen med de andre barna og voksne. Vi vil også legge vekt på et tett samarbeid med foreldrene i forhold til satsningsområdet.

En synliggjøring av mangfold må være et viktig prinsipp i barnehagen.

Årsplan 2018 -2019

Det er ikke alltid slik at de voksne i barnehagen eller foresatte vet hva som er barnets opplevelse av seg selv og sin identitet, men det viktigste er at *de voksne er sensitive og lydhøre for barnas egne oppfatninger og synspunkter. Barnehagepersonalet bør ta hensyn til barnets virkelighet og livssituasjon. Dette kan personalet synliggjøre i barnehagehverdagen hvor barna kan ta med seg sin kulturelle bakgrunn, sine erfaringer og kunnskap inn i barnehagen.* Personalets egenskaper som selvreflekterende i sin posisjon, deres evne til empati og anerkjennelse er noen viktige elementer for at barns selvoppfattelse skal bli ivaretatt på best mulig måte.

Rammeplanen sier:

Barna *skal* få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De *skal* lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna *skal* utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De *skal* ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Omsorg, danning, lek og læring i småbarnsalderen former barns holdninger, verdier og tillit til seg selv og andre mennesker og deres motivasjon for læring senere i livet.

Hvordan barn opplever møte med andre, vil påvirke barns oppfatninger av seg selv. Der hvor barns selvfølelse krenkes, ligger kimen til hensynsløshet, mobbing og manglende empati. Se pkt 2.

Barns rett til medvirkning krever tid og rom for å lytte og samtale. Den pedagogiske virksomheten må organiseres slik at det gis tid og rom for barns medvirkning.

Med dette som bakgrunn har vi blitt enige om følgende:

- «Identitet» skal være den røde tråden/være utgangspunktet for det vi skal gjøre.
- Språket mitt, kroppen vår, naturen vår o.s.v.
- Foreldre skal involveres i arbeidet/prosjektene.
- Gjennom leken.
- Ta barna medvirkning på alvor.
- Være undrende og nysgjerrige voksne sammen med barna.
- Filosofiske samtaler, finne ut av....., undre oss sammen.
- Sang, musikk (Eks: vår sang: Du må være den du er)
- Tama: vennskap.
- Jobbe med språket på ulike måter. (Bøker, fortellerglede, rim og rytme, bilder, konkrete osv.)
- Involvere IKT arbeidet.
- Vi skal ha «Vår dag» i mai 2019, der det vi har gjort dette året skal dokumenteres.

Hver avdeling bruker bøker som passer til aldersgruppen de har, og som passer til tema som eventuelt barna blir opptatt av.

4. Planlegging, dokumentasjon og vurdering.

Planlegging

I vår barnehage brukes planleggingsdager til å planlegge i fellesskap. Vi har personalmøte på kveldstid, en gang i måneden. I tillegg har den enkelte avdeling ukentlig avdelingsmøter hvor saker som gjelder for den enkelte avdeling blir tatt opp. Pedagogiske ledere har leder- møter hvor det faglige arbeidet står i fokus. Assistentene har egne møter hvor det jobbes med faglig utvikling.

Personalet legger vekt på å holde seg faglig oppdatert. Vi deltar på kurs som er relevante for det daglige arbeidet i barnehagen. Vi samarbeider med andre barnehager. Styrer har jevnlig møter med styreere i andre barnehager i kommunen. Dette er en del av den årlige planleggingen.

Pedagogisk dokumentasjon

Er et pedagogisk verktøy for personalet. Vi legger vekt på å synliggjøre og dokumentere det pedagogiske arbeidet for barn, ansatte og foreldre. Det er et utgangspunkt for refleksjoner for barn, ansatte og foreldre. Det er et verktøy for å reflektere og evaluere praksisen vår, med fokus på barns læringsprosesser.

Dette betyr for oss.

At vi gjennom bruk av pedagogiske dokumentasjon, kvalitetssikrer arbeidet som er gjort. Hva som er gjort i aktiviteter, f.eks: henger vi opp hver dag, på hver avdeling, enten skriftlig eller med bilder hva vi har gjort den dagen. Vi bruker også dokumentasjonen til å forske på hva barna lærer, kan og er opptatt av. Dokumentasjon gir oss økt innsikt i vår pedagogiske praksis, slik at barna kan medvirke til og planlegge veien videre. Vi bruker konkrete som: bilder, gjenstander, produkter og sitater fra barn og voksne. Det er viktig at vi alltid evaluerer og reflekterer over egen praksis, slik at vi eventuelt kan endre praksisen dersom det er aktuelt.

Praksisfortellinger skrives av hver enkelt ansatt. Dette til bruk for videre refleksjon og arbeid i personal gruppen. Man blir bevisst sin egen praksis. Det skrives hver måned, brev til foresatte som belyser hva vi har gjort, og hva vi skal gjøre fremover. Barna har egne permer

Årsplan 2018 -2019

som følger dem fra de starter i barnehagen til de slutter. Der legges det inn bilder, tegninger og div. annet som barnet har vært med på.

Vurdering av barnehagens arbeid.

Personalet, og foreldreutvalget vurderer og evaluerer årsplan. Periodeplaner, månedsplaner, ukeplaner evalueres av personalet. Månedsbrev skrives som en informasjon men er også et redskap for refleksjon for personalet. Arrangementer i barnehagen evalueres i etterkant av pedagogiske ledere. Bruker undersøkelse til foresatte har vi en gang pr år. Personalet gjennomfører medarbeider samtaler to ganger i året med øverste leder. Her evalueres egen praksis, og personlig mål for kommende periode nedfelles.

Vi planlegger og evaluerer på pedagogiske leder møter, ukentlig. Assistent møter en gang pr. mnd. Personal møter 1 gang pr måned. Planleggingsdager 5 dager pr barnehage år. Avdelingsmøter er også arena for vurdering og planlegging. Barna er også med på å evaluere, det er de ved at vi intervjuer dem og spør om hvordan de opplever ulike ting i barnehagen.

Resultatene av diverse evalueringer gjennomført våren 2018

Vi har evaluert vårt arbeid dette året og ser at vi har fått gjennomført mange av de delmålene vi satte oss. Vi har hatt fokus på det målet vi har satt oss, og vært bevisste på å jobbe mot det hele året. «Vår dag» var en oppsummering og dokumentasjon for foreldrene over dette barnehageåret. Dette arrangementet har vi fått veldig gode tilbakemeldinger på.

Personalet: Evalueringen sier noe om at vi har nådd de fleste målene vi satte oss høsten 2017. fagområdet antall, rom og form ble noe glemt for noen avdelinger. Vi kan bli bedre på å dele noen avdelinger opp i mindre grupper. Kunne brukt mer musikk, rytme og dans. Vi fikk til å vekke barnas interesse for Gruffalo, og gjorde mye spennende rundt det.

Vi hadde som mål om at barna skulle bli mer glad i bøker. Noen få har blitt det, men vi har nok ikke nådd dette målet helt. Dette har vi fått veldig bra til og ønsker å ta med oss inn i neste års planlegging.

Foreldre: Arbeidet med Gruffalo har inspirert til mye forskjellig lek. Lek har vært en stor del av barnas hverdag og foreldrene ser at barna har lært mye gjennom leken. Foreldrene har sett og hørt at barna har vært engasjert i temaet «Gruffalo». Filmprosjektet på Gullstjerna blir trukket fram som noe som har vært veldig positivt. I forhold til fagområdet språk, tekst og kommunikasjon ser foreldrene at dette er det jobbet mye med, barna har utviklet språket. Foreldrene ser at barna har lært seg å sette ord på følelser, og bruke det sosialt. Verktøyet; «Grønne og røde tanker» er de veldig fornøyde med. Det blir spesielt trukket fram at samarbeidet med foreldrene har vært viktig i forhold til dette opplegget.

Nasjonal bruker undersøkelse: Resultatet viste at vi kunne forbedre oss i samtale med foresatte ved henting. Dette jobber vi med for å forbedre på ulike måter. Undersøkelsen ga en god indikasjon på at vi får til mye, og at foresatte er veldig fornøyd med barnehagen. Generelt god skår på alle punkter.

Barn: De synes det er veldig gøy at de har fått leke mye. Leke er det morsomste de gjør. Alle svarte at de hadde venner, mange venner. Gruffalo kunne de mye om. Noen av barna svarer at de synes det er kjedelig med samlingsstund. Dette må vi ta til etterretning, vi jobber med endringer i forhold til dette inn i neste års planlegging.

5. Kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling

Kompetanseplaner

Horten kommune har en overordnet kompetanseplan for barnehagene, som stiller krav til kompetanseutvikling både for personalet og for barnehageområdet som helhet. Barnehagen utarbeider sin egen kompetanseplan, med utgangspunkt i kommunens plan.

Kompetanseutvikling for personalet:

Lesing og samtaler rundt bøker har stor verdi for barns språkutvikling, viser Skandinavisk barnehageforskning. For å lykkes i arbeidet med barns språk er det avgjørende å implementere språk og leseaktiviteter i hverdagen.

Vi har jobbet kontinuerlig i to år nå med språkutviklingsverktøyet; Språkløyper. Gjennom arbeid med den kompetanseutviklingspakken har barnehagepersonalet bl.a. fått:

- Økt kunnskap om barns **språklæring**.
- Erfaringer med og kunnskap om hvordan **ulike måter å lese på** kan brukes som redskap i arbeidet med barnas språk.
- Trygghet i pedagogiske valg for å lykkes med **lesing for alle**.

Vi skal fortsette å jobbe aktivt med dette på personalmøter, og i det daglige arbeide i barnehagen. Nå skal vi fordype oss i et «tema» fra pakken og jobbe med det over lengre tid.

Vi starter med tema: «den gode samtalen».

www.språkløyper.no

Årsplan 2018 -2019

IKT:

Dette året vil vi ha ekstra fokus på å bruke IKT i det pedagogiske arbeidet vårt. Vi har nedsatt en IKT gruppe blant personalet. Denne gruppa skal være pådrivere for dette arbeidet. Vi vet at å arbeide med IKT sammen med barna, kan være med på å utjevne ulikheter blant dem. Vi hadde et vellykket film prosjekt på en avdeling i 2018, så vi har positive erfaringer med oss. Personalet trenger, og skal få opplæring, informasjon og inspirasjon til å se på dette som et nyttig verktøy.

Vi benytter oss av digitale verktøy som pc, digitalt kamera og Ipad.

Fra ord til handling:

Dette arbeidet baseres bl.a. på boken «Fra ord til handling» Det handler om presentasjons utvikling i praksis. Skrevet av Dag Kaas, Johan Kaggstad og Hans T Kristiansen. Boken presenterer den grunnleggende filosofien bak presentasjonstenkning i blant norsk toppidrett og i næringslivet. Boken handler om hvilke grunnleggende metoder som bør anvendes for å utvikle gode lag og enkeltpersoner. Boken gir konkrete tips om hvordan man kan påbegynne og gjennomføre prosesser for å utvikle presentasjonskulturen i den organisasjonen man er en del av. Boken er for alle som genuint ønsker å utvikle seg positivt enten som ledere eller medarbeidere. Vi arbeider med dette ved at hver enkelt ansatt har satt seg individuelle mål, for selvutvikling. Vi har alle det samme målet: vår barnehage skal bli den beste barnehagen i Horten kommune. Dette følges opp med veiledninger, og progresjonsplaner. Etter to år med dette verktøyet har vi veldig positive erfaringer.

Implementering av ny Rammeplan:

Personalet deltar i fylkesmannens og kommunens prosesser, med implementering av denne. -Nettverksgrupper og – Fagdager. Vi jobber også med det i diverse fora i barnehagen.

6. Samarbeid m/andre

Som offentlige ansatte er vi pliktige til å melde fra dersom vi får inntrykk av at et barn er i en sårbar situasjon.

Vi samarbeider med, foreldre/foresatte, pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT), helsestasjon, barnevern, og eventuelt andre.

Samarbeid helsestasjon:

Vi samarbeider tett med helsestasjon. Vi har bl.a. et skjema vi fyller ut i samarbeid med foresatte ang. barnet. Skjemaet tar foresatte med seg til 4 års kontrollen på helsestasjonen.

Årsplan 2018 -2019

Samarbeidspartnere:

Våre viktigste samarbeidspartnere er foreldre. Et godt samarbeid med foresatte er viktig for at vi som personalet kan gjøre en god jobb for barna.

Vi har praksisplasser for videregående elever, og Nav. Vi har også lærlinger.

Vår barnehage har følgende plan for foreldresamarbeid dette året

- Barnehagen inviterer til to foreldresamtaler, høst og vår.
- Foreldremøte/Informasjonsmøte, høst.
- Foreldrerådsmøte, høst.
- «Vår dag», er en foresatte/ barn, - familie kveld hvor vi viser frem hva vi har gjort inneværende år. (mai 2019)
- Høstfrokost.
- Påskefrokost.
- Planleggingsdager. (datoer legges ut på hjemmesiden)
- Samarbeidsutvalg velges på Foreldrerådsmøte høsten 2017 (Legges gjerne til samme kveld som foreldremøtet)
- Samarbeidsutvalgs møte 2 ganger pr barnehage år. Høst/vår.

Samarbeidsutvalgs representantenes kontakt informasjon står på hver avdeling.

Samarbeid og sammenheng barnehage, hjem og skole.

Kommunen har en overordnet plan for samarbeid og sammenheng barnehage, hjem og skole. Planen omfatter alle barn, foreldre, barnehager og skoler i Horten. Plan for vår barnehage og skolekrets har som formål å styrke sammenhengen mellom barnehage og skole og skape en god overgang for barna når de begynner på skolen.

Planen forplikter alle barnehagene i kommunen til å forberede barna til skolestart, og tilsvarende forplikter den skolen til å være forberedt på å ta imot barna fra barnehagen.

Planen legger også til rette for sammenheng og progresjon i barnehage og skole. Slik sikrer vi at alle barn i kommunen får et likeverdig tilbud av høy kvalitet.

Årsplan 2018 -2019

Det vil bl.a. si at barnehagen fyller ut et skjema der det står litt om barnet og om hva barnehagen har holdt på med det siste året før skolestart. Foreldrene må godkjenne skjemaet, som deretter blir sendt til den skolen barnet skal begynne på. Vi har også en bokkasse med bøker som vi leser mye det siste året i barnehagen. Disse bøkene møter barna igjen på skolen, der de har den samme bokkassa.

Det enkelte barn.

At skolen får god informasjon om hvert enkelt barn før skolestart, kan bidra til at skolen bedre kan legge til rette for tidlig innsats og tilpasset opplæring allerede fra første skoledag. Informasjon fra barnehagen skal ha fokus på hva barnet kan og mestrer og på hva det kan trenge særskilt støtte til. Informasjon om enkeltbarn skal gis etter samtykke fra foreldre. Det er utarbeidet et skjema som skal fylles ut, og dette gjøres av pedagogisk leder på avdelingen i samarbeid med foresatte.

I vår barnehage har vi et spesielt samarbeid med Lillås skole. Dette innebærer at pedagogisk leder deltar på møter sammen med ledelsen på skolen og eventuelt aktuelle lærere på trinnet. Her gis det generell informasjon om hele skolestarter gruppen. Og det gjøres avtaler om eventuelle muligheter for besøk og kontakt utenom oppsatte besøksdager, dersom det er ønskelig. Lillås skole inviterer kommende skolestartere med på turer på våren, i tillegg blir de invitert på forestillinger på skolen dersom det er noen. (Dette kan variere noe fra år til år hvor mye det er)

Oppstart nye barn.

I vår barnehage har vi gode rutiner for oppstart av nye barn. Ny barn får tilsendt informasjon om avdelingen de skal starte på, og litt praktisk informasjon omkring oppstart. Dette sendes ut når opptak er klart. Nye barn får tilbud om å komme på besøk i barnehagen juni måned før oppstart (august). Vi avtaler besøket på forhånd, slik at personalet kan planlegge å sette av tid til å kunne ha god tid til å vise rundt og utveksle informasjon.

Vi henviser også til våre nettsider hvor barnehagens årsplan, vedtekter og informasjons hefte ligger. I tillegg inneholder nettsiden annen informasjon som er relevant.

Informasjon:

Barnehagens nettside.

www.barnas-barnehage.no

Årsplan 2018 -2019

Barnehage ruten 2018 – 2019

Planleggingsdager høsten 2018

30. juli
2. november

Planleggingsdager våren 2019

2. januar
15. mars
31. mai

Barnehagen holder i tillegg stengt i romjulen, og onsdag før påske.

Julen 2018

21. desember siste dag før ferien, åpner igjen 3.januar

Påskan 2019

Stenger (har stengt) onsdag før påske

Årsplan 2018 -2019